

УПРАВЉАЊЕ СПОРТСКИМ ДОГАЂАЈИМА (9)

**УТИЦАЈ ВЕЛИКИХ СПОРТСКИХ ДОГАЂАЈА
ПРИМЕР БАРСЕЛОНА**

ОТВАРАЊЕ ОИ У БАРСЕЛОНИ 1992.

Значај положаја

- Медитеран,
- Западна Европа,
- Приморске Планине,
- Источни Пиринеји...

Источни Пиринеји 12 ски центара са 116 ски лифтова, капацитета до 90.000 скијаша на сат, ски стазе дужине од 1.450 до 2.600 м.

Поглед на Барселону са Тибидада

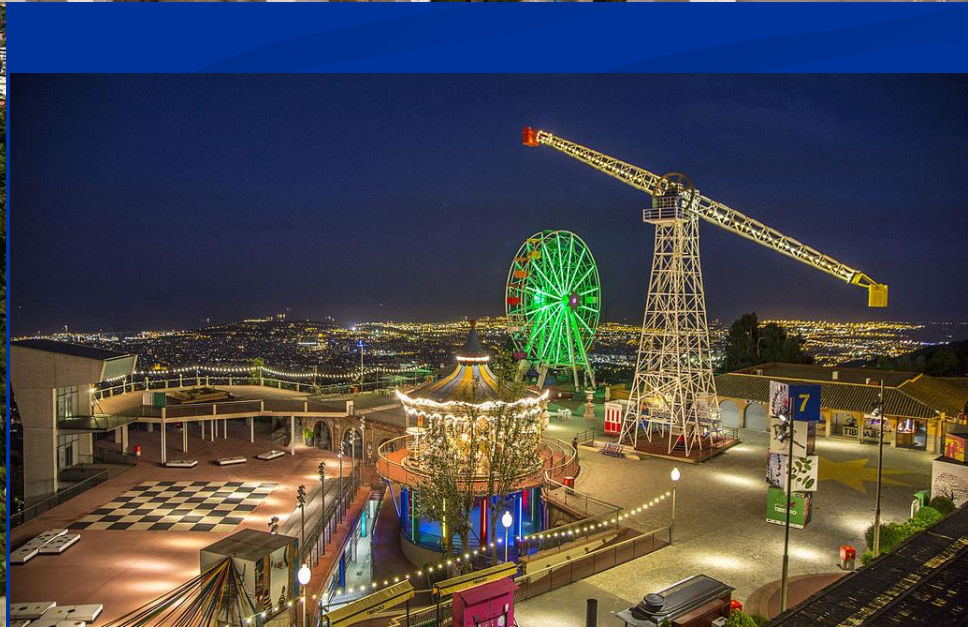

Просечна месечна (А), средња месечна макс. (Б), средња месечна мин. (В) и одговарајуће средње год. темп. ваздуха (°C) за Барселону 1983-2013.

	<i>I</i>	<i>II</i>	<i>III</i>	<i>IV</i>	<i>V</i>	<i>VI</i>	<i>VII</i>	<i>VIII</i>	<i>IX</i>	<i>X</i>	<i>XI</i>	<i>XII</i>	<i>Год.</i>
A	8,9	9,9	11,3	13,0	16,2	19,9	23,0	22,6	21,1	17,0	12,5	10,0	15,5
Б	13,4	14,6	15,9	7,6	20,5	24,2	27,5	28,0	25,5	21,5	17,0	14,3	20,0
В	4,4	5,3	6,7	8,5	12,0	15,7	18,6	19,3	16,7	12,6	8,1	5,7	11,1

2960 h сијања сунца

Тубидадо, 512 m

Torre de Collserola Tibidabo

Monestir Pedralbes

GAUDI Torre Bellesguard

GAUDI Parc Güell

Torres La Caixa

GAUDI Col·legi Teresianos

ST. GERVASI

Palau Pedralbes

GAUDI Finca Güell

AEROPORT PRAT

Camp Nou "Barça"

LES CORTS

Estació de Sants

SANTS

ESQUERRA EIXAMPLE

GRACIA

GAUDI La Pedrera

GAUDI Sagrada Família

Hospital Sant Pau

AEROPORT PRAT

Parc Joan Miró

Toros Arenas

Universitat

DRETA EIXAMPLE

GAUDI Casa Batlló

Toros Monumental

Estació Nord

Poble Espanyol

Torre Calatrava

Font Màgica

Poble Sec

St. Antoni

El Raval

Font Canaletes

Santa Anna

Catedral

Barric Gòtic

Palau Música

La Ribera

Museu Picasso

Arc de Triomf

Palau St. Jordi

Estadi Olímpic

Teatre Grec

Castell de Montjuïc

Parc Atraccions

Parc Atraccions

Telefèric

Drassanes

Colón

CIUTAT VELLA

Estació França

Llotja

Sta. Maria del Mar

Parc Ciutadella

ZOO

Torres Mapfre

Poblenou

AEROPORT PRAT

RONDA LITORAL

Telefèric

Telefèric

Telefèric

Aquarium

Maremagnum

Barceloneta

Estació França

Estació França

Estació França

Estació França

Estació França

Estació França

Mediterrani

**Катедрала
Санта Еулалиа**

**Црква Санта Марија
дел Мар**

Црква Санта Марија дел Пи

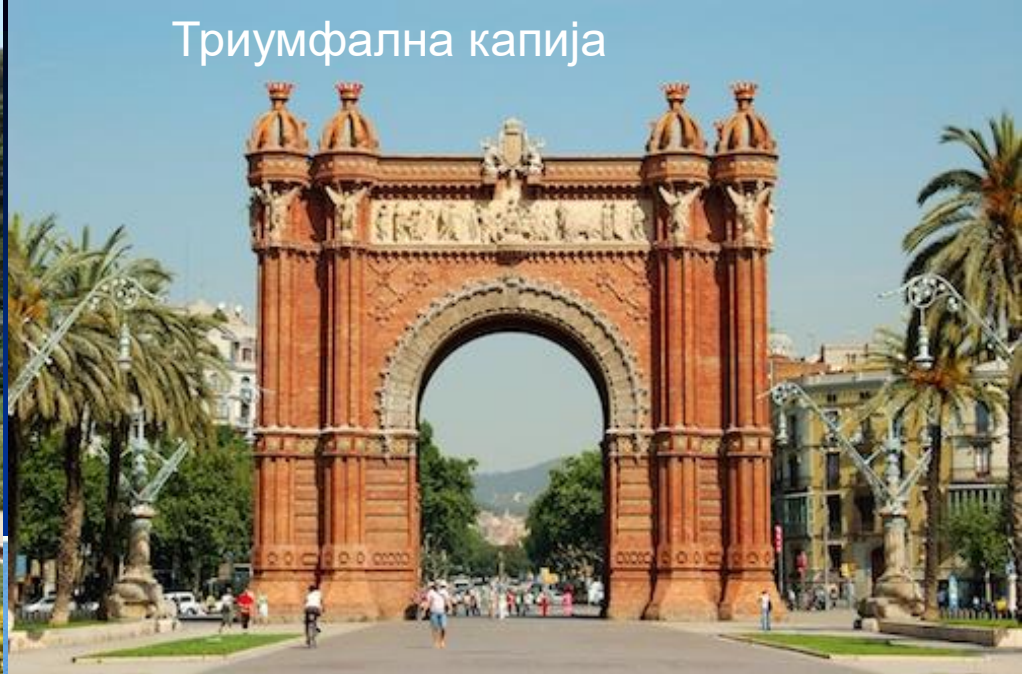
**Света
породица
(Саграда
фамилија)**

Парк Гвелъ

Триумфална капија

Лука и споменик Колумбу

Рамбла

Рамбла

Барселона - морска обала у прошлости

Prema National Geographic, Barselona je grad sa najboljom plažom unutar grada. Međutim, ne tako davno, prije Olimpijskih igara 1992, ova plaža gotovo da nije ni postojala.

Архитекта Ацебило крајем 70-их год. XX века представио Барселону и њену околину као простор са застарелом и неефикасном индустријом, магистралне и транзитне саобраћајнице које завршавају слепо на рубовима централне зоне, улице преоптерећене возилима са тенденцијом колапса.

Неискоришћено и занемарено море.

До почетка 90-их год. XX века лука је била велико ругло града, са бројним великим магацинима и широким улицама које су одвајале град од мора и представљали баријеру између града и обале.

Ацебило је урадио план реконструкције и обнове Барселоне поводом организовања ОИ 1992.

До Игара железничка пруга прва на Пиринејском полуострву између Брселоне и Матароа (28 km из 1848).

Градски саобраћај оптерећивао град и требало га је растеретити и изградити заобилазнице око града, што је за потребе Игара и урађено. Модернизовани су и околни путеви.

Први аеродром Барселоне почео је са радом 1916. године, али није имао могућности за проширење, па је нови аеродром Ел Прат отворен 1918. год., а рад је почео 1927. Доживео велики развој пред ОИ, модернизација и проширење терминала и постаје велики међународни аеродром.

За смештај туриста Каталонија је 1970. године имала око 122.000 хотелских лежаја, што је тада представљало 22,4 % свих шпанских хотелских капацитета. Године 1998. било је 218.000 хотелских лежаја - пораст од 80%.

До 1990. године Барселона је са окружењем имала 118 хотела са 10.265 соба и укупно 18.569 кревета. Након ОИ број хотела је порастао на 148, са 13.352 соба и укупно 25.055 кревета.

Пре ОИ Барселона је превасходно индустријски град, туристички капацитети задовољавали су потребе туриста који су углавном мотивисани послом посећивали овај град.

Добрим планом развоја Барселона постаје светска туристичка метропола.

Камп Ноу - отворен 24. септембра 1957. године, а 1982. реновиран и проширен због Светског првенства, са капацитетом преко 100.000 гледалаца. За ОИ преуређен и сада има 99.354 места за седење.

У југозападном делу Барселоне, на брду Монжуик изграђен је Олимпијски парк као главна локација за одржавање ОИ 1992. године. Парк се састоји од Олимпијског стадиона, спортске хале, куле телекомуникационог торња, Националног института за образовање, комплекса базена, бејзбол терена, Олимпијског музеја спорта и низа уређених пешачких стаза и зелених површина.

Олимпијски стадион – на њему се одвијале церемоније отварања и затварања ОИ, као и атлетска и друга такмичења. Први саграђен 1929. године, реновиран 1989. и има капацитет 55.926 места.

Арена Сант Џорди 17.000
седишта за кошарку и 24.000 за
музичке догађаје. Такмичења и из гимн.
рукомета, одбојке и других спортова.

*У оквиру Олимпијског парка
је и Олимпијски музеј спорта
Хуан Антонио Самаран па је
Барселона први велики
европски град са сопственим
Олимпијским музејом.*

Базени Бернат Пикорнел у оквиру
Олимпијског парка отворени су
1970. за ЕП у пливању, а
реновирани и модернизовани за
ОИ 1992. Капацитет 4.100 места

Телекомуникациони торањ
део Олимпијског парка.
Представља спортисту
који држи бакљу

У Поблену у кварту Сант Марти, источном делу Барселоне (индустр. зона – радн. насеље), изграђено је Олимпијско село за смештаји спортиста, стручних тимова и представника медија.

Главне зграде у олимпијском селу су солитери, највиши у Шпанији, са погледом на плажу, висине до 44 спратова. Удаљени су свега неколико минута до плаже и до центра Барселоне.

Олимпијско село је конципирано као стамбени део у коме су након завршетка Олимпијских игара своје домове добиле углавном породице средњег staleжа.

ПРОМЕНЕ У САОБРАЋАЈНОЈ ИНФРАСТРУКТУРИ

- Знатна побољшања.
- Изграђене подземне гараже, део транзитног саобраћај кроз град спуштен под земљу.
- Реконструисана железничка станица, са пет нивоа комерцијалног простора са везом ка градском метроу и према аеродромом Ел Прат.
- 2008. године пуштена је у промет линија брзих возова између Мадрида и Барселоне, а у изградњи продужетак до границе са Фр - спајање са франц. мрежом брзих возова.
- Изградња заобилазнице око Барселоне – повезивање са .Медитеранским аутопут.м.
- Међународни аеродром Ел Прат, 15 km југозападно од Барселоне, модернизован и проширен са два нова терминала (Барселона – Мадрид летови сваког сата). Поред Ел Прата, Каталонија има и аеродроме Ђирона, Реус и Сабадел.

Лука Барселона - око две хиљаде година и велики савремени комерцијални значај, као једна од великих лука у Европи на Медитерану. Три целине: Стара лука, централни и индустријски део.

Стара лука обухвата две марине за јахте, рибарску луку, поморску станицу за трајекте који путују до Балеарских острва и других дестинација у Медитерану и станицу за бродове за крстарења.

Централни део луке познат је по тржном центру Маремагнум, затим мултиплекс биоскопу, по највећем европском акваријуму и делу луке Голондринес где туристи могу да изнајмљују мале бродове за возњу око луке у Барселони

Индустријски део луке је на југу и обухвата слободну луку. са бесцаринским индустријским парком између делте Љобрегат, града и аеродрома Ел Прат. Овај део луке жичаром је повезан са брдом Монжуик

ПРОМЕНЕ У ПОЈЕДИНИМ ДЕЛОВИМА ГРАДА

- ◆ Изградњом или реновирањем да Барселона добије имиџ урбаног туристичког центра и да сиви индустријски град претворе у атрактивни град Медитерана.
- ◆ За ОИ и после многе промене. Барселона се проширила, чак и до брда Монжуик, некад далеке периферије где је изграђен Олимпијски парк.
- ◆ Олимпијски парк веома посећен због спортског простора и спортских саджаја, као и низа уређених пешачких стаза и зелених површина око њега.
- ◆ Изграђено је Олимпијско село са свим пратећим објектима које треба да има један стамбени блок. У склопу Олимпијског села изграђене су две велике зграде које називају Кулама близнакиња, од којих је сада једна хотел а у другој су пословни простори.
- ◆ Барселона је окружена брдима и ниским планинама са пуно зелених површина, што погодује развоју туризма. Узвишења Колсерола до чијег се подножја долази трамвајем, а жичаром се може доћи до Тибидада, највишег врха Колсероле. Тибидадо је осмишљен као забавни парк и део града са великим еколошким значајем - плућа града и идеалан је за шетњу у природи, одмор и рекреацију. Телекомуникациони торањ на Тибидаду служи и као видиковац - предиван поглед на Барселону.
- ◆ Настављена је градње катедрале и све културно-историјске знаменитости које је Барселона већ имала, сада су приближене посетиоцима и са приливом великог броја туриста град је оживео.
- ◆ Град је додатно улепшан реновирањем спектакуларне фонтане, изградњом светлећег торња Абгар, отварањем музеја воштаних фигура и другим атрактивним садржајима.
- ◆ Померено је корито реке Љобрегат, а додатно су сређивани тргови, шеталишта, улице, и никла су читава насеља стамбених блокова.
- ◆ Уређена је лука изградњом акваријума и новог тржног центра у луци, изграђен је дрвени мост у луци, прометна лука је постала приступачна за шетње и уживања у мору.
- ◆ Сређено је неколико километара плажа а посебно шеталишта поред плажа

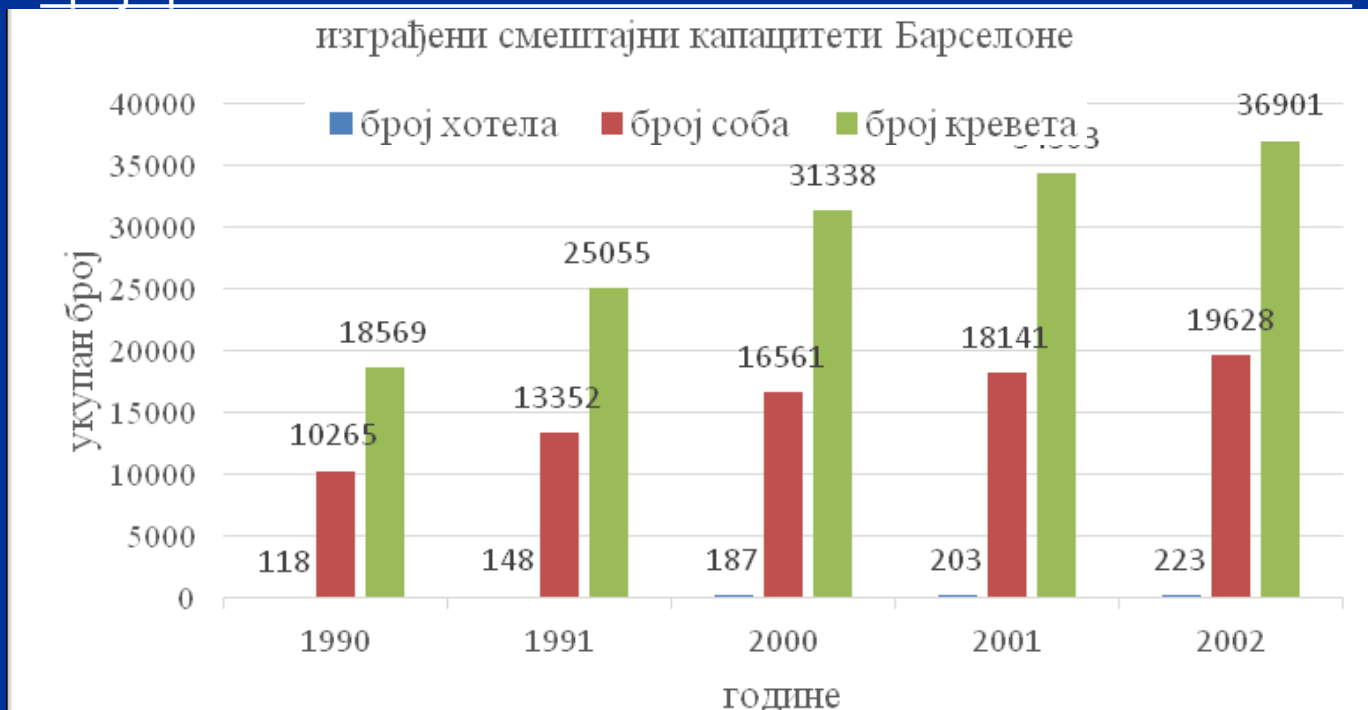

ПРОМЕНЕ У СМЕШТАЈНИМ КАПАЦИТЕТИМА

Поред изградње нових хотела, реновирање постојећих - добили већу категорију. Највећи број хотела је имао категоризацију до три звездице, али су изграђени и луксузни хотели са 5 и 4*. Порасла је понуда смештајних капацитета и ван градског подручја.

Број изграђених хотел са бројем соба и кревета у Барселони од 1990-2002.

	1990.	1992.	2000.	2001.	2002.
број хотела	118	148	187	203	223
број соба	10.265	13.352	16.561	18.141	19.628
број кревета	18.569	25.055	31.338	34.303	36.901

Просечна годишња попуњеност капацитета непосредно после ОИ је смањена и претила да негативно утиче на развој туристичког сектора. Да би се тај тренд зауставио 1993. године је оформљен Туристички конзорцијум Барслоне – промоција - успешно.

ПРОМЕНЕ У ПРОМЕТУ ТУРИСТА

	1990.	1992.	2000.	2007.	2010.	2012.
број тур.	1.732.902	1.874.734	3.141.162	7.108.393	7.133.524	7.440.113
број ноћ.	3.795.522	4.333.419	7.777.580	13.620.347	14.047.396	

Укупан број туриста у 2012. години 7.440.113. Домаћих туриста је било 1.621.661, из Европе 3.835.039, док је из осталих земаља било 1.983.413 туриста.

Број бродова у туристичким крстарењима и број путника на бродовима

	1990.	1992.	2000.	2010.
број бродова	207	220	495	841
број путника	115.137	132.807	572.571	2.350.283

Број посетиоца културно-историјских атракција (1990-2010)

Туристичке атракције	1990.	1992.	2000.	2001.	2010.
Катедрала Света породица	701.713	650.000	1.420.087	1.554.529	2.317.349
Кућа Мила	---	---	1.386.721	1.212.190	1.022.887
Музеј ФК Барселона	286.584	326.907	1.156.090	1.161.038	1.311.638
Пикасов музеј	628.664	511.155	1.026.549	1.109.356	1.369.187
Историјски музеј Катал.	---	---	170.075	140.269	306.256
Акваријум	---	---	1.563.493	1.527.283	1.660.261
Колумбов споменик	91.376	128.439	103.500	102.225	127.682
Укупно	1.708.337	1.616.501	6.826.515	6.806.890	8.115.260

ДРУШТВЕНЕ КОРИСТИ

- ⊗ Локални медији пре ОИ били скепични, али подржали овај догађај, па Барселона после 1992. године има нову позицију на туристичкој мапи.
- ⊗ Привукла је милионе људи, који до тада нису имали представу о овом врло живом и модерном граду, са изузетном архитектуром, гастрономијом и прелепим плажама.
- ⊗ Велика медијска покривеност је битан фактор успешности ОИ.
- ⊗ Већина новинара ван Зап. Европе никада није посетила Барселону нити су имали велика очекивања – изненађени њеном културом, космополитизмом и гостољубившћу стан.
- ⊗ Град је постао „звезда“ Игара. Како су домаћини и њихова култура у центру пажње на свим ОИ, ситуација 1992. била је необична, *могло би се рећи да је Барселона потиснула олимп. догађаје, док су са друге стране Игре створиле модерну Барселону.*
- ⊗ Туризам постаје доминантна привредна грана.
- ⊗ ОИ у Барселони су на најбољи могући начин представиле свету читаву Каталонију. Тај весели народ, посетиоце је заразио својом гостољубивошћу.
- ⊗ Било је око 32.000 волонтера, који су на у непосредном контакту презентовали град домаћин.
- ⊗ Барселона постаје једно од битних туристичких места на туристичкој мапи Света.
- ⊗ Представљена је култура, запослено много људи, тиме побољшан стандар стан., створене многе урбане заједнице, Олимпијско село претворено у стамбену чртврт.
- ⊗ Велики број спортиста и људи на једном месту, спојио је различитости.
- ⊗ Након Игара у Минхену 1972. и делимичног бојкота ОИ (1976., 1980., 1984., 1988.) ово су биле прве Игре на којима су учествовале све чланице МОК-а. После 28 година суспензије дозвољен је наступ ЈАР., Немачка уједињена, распад СССР и СФРЈ.

КУЛТУРОЛОШКЕ КОРИСТИ

- ☀ Културна политика центар развојне стратегије Барселоне у последњих 40 година. Укључивања грађана у процесе креирања и спровођења културне политике на нивоу града и јачање улоге институција културе.
- ☀ Приоритет је био обнављање каталонске културе и јавних простора за културна дешавања и уметничке активности - симболи нове слободе - снажан културни идентитет града.
- ☀ ОИ представљају прекретницу у развоју – трансформација урбаног профила и интернационално представљање града подстакле колективни ентузијазм и финанс. срдства из јавног буџета.
- ☀ Иновативни профил града - након завршетка ОИ промоција Барселоне као средишта културе је једна од основних стратегија. У том периоду отворене су кључне институције културе, као што су Цантар за савремену културу Барселоне, Музеј савремене уметности, као и нова Концертна дворана. То је период када је сектор културе допринео економском расту.
- ☀ Велики догађај ОИ најпре се представе церемонијом отварања и кроз културно-уметничке аспекте.
- ☀ Барселона и Каталонија биле су непознаница највећем делу Света, а имале су много да пруже. Нико није очекивао да Барселона може толико да понуди , што је употпуњено организацијом бројних догађаја. У Барселони се данас одржава много фестивала међу којима су најпознатији: Фестивал Санта Мерсе, Поворка три краља (мудраца), Карневал са великом парадом и ватрометом где су учесници обучени у најлуђе костиме, Фестивал бицикла, Фестивал позоришне уметности, игара и музике, Фестивал уличне уметности, као и чувени дочек Нове године.
- ☀ Многе културно-историјске знаменитости Каталоније УНЕСКО је препознао и уврстио у своју баштину.
- ☀ Последње 2-3 године незадовољно локално становништво – масовни туризам ремети живот.

Санта Мерсе

Нова година

Фестивал уличне уметности

ЕКОНОМСКО-ФИНАНСИЈСКЕ КОРИСТИ

Број састанака и учесника на њима у Барселони (1990-2010)

	1990.	1992.	2000.	2010.
број пословних догађаја	373	310	1.380	2.138
број учесника	105.424	108.464	464.269	616.833

Укупна зарада 26.028, директна зарада 9.762, други извори 9.376, потрошња посетилаца 386, индиректна зарада 16.266 (US \$ 000.000).

Извори финансирања Олимпијских игара 1986-1993. (US \$ 000.000)

А - пословни приходи	5.598	Б - владина средства	3.778
Домаће инвестиције	1.714	Државна средства COOB '92	108
Интернац. приватне компаније	907	Кредити HOLSA	943
Шпанске државне компаније	1.092	Буџетске инвестиције	2.727
HOLSA приходи	354	Општине	191
COOB '92	153	Регионална влада	1.195
Телевизијска права	454	Централна влада	973
Спонзори - новчана плаћања	487	Остале организације јавне управе	300
Спонзори - натурална плаћања	356	ЕУ	68
Лутрија	169		
Остало	65		
Укупно А + Б	9.376		

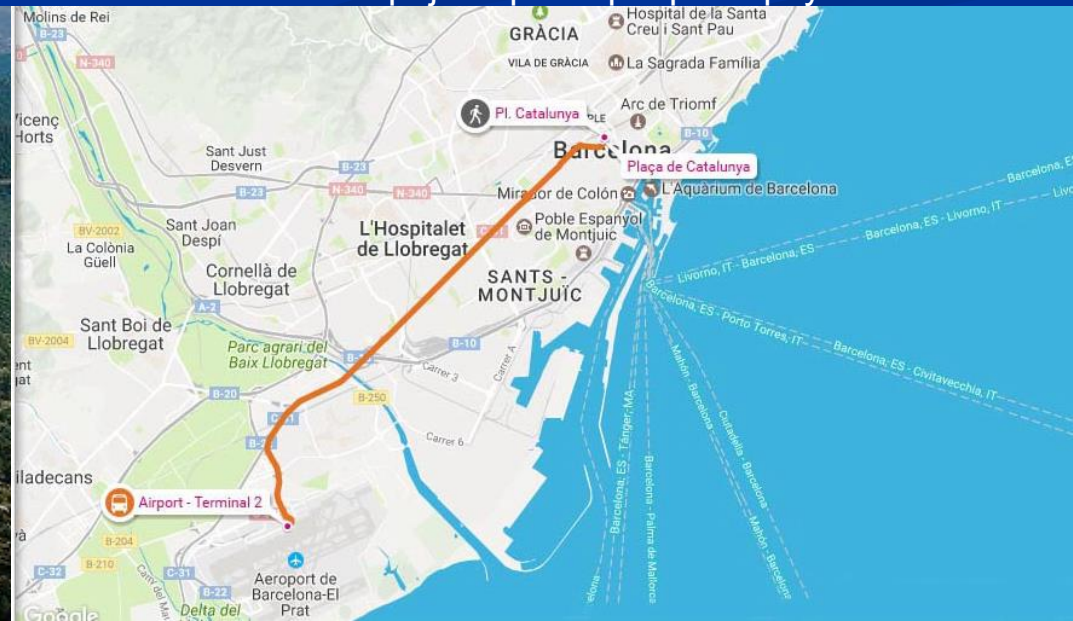
Улагања у урбану обнову Барселоне 1986-2010. (\$ 000.000)

Јавне и приват. инвест. за Игре 1986-1992.	Улагање у инфраструктуру 1992-2004.	Инвестиције после Игара 2004-2010.
Обале и паркови 673	Инфрастр. животне средине 930	Инфрастр. животне средине 1.800
Телекомуникационе 1.375	Телекомуникације 2.036	Морска обала 750
Станови, канцеларије 1.556	Међународни возови 1.658	Међународни возови 2.100
Хотели 1.336	Проширење аеродрома 952	Проширење лука 800
Спор. опрема, објекти 976	Електро мрежа 841	Скретање реке Љобрегат 1.500
Култ. и здрав. устан. 237	Путна мрежа 589	Сређивање планинског прост. 720
Транспорт 4.507	Метро, воз., трамв., аутоб. 1.502	Јавни превоз 7.295
	Званични сајт 1.394	Званичан сајт 2.675
Укупно 10.660	9.875	17.640

УТИЦАЈИ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

- ☺ Узвишења око Барселоне углавном су заштићена и уређена у склопу припрема ОИ.
- ☺ Уређење Монжуика обухватило је сређивање зелених површина око Олимп. парка, сређивање пешачких стаза. На њему су значајни културни објекти, баште, спорсткни терени, бициклистичке стазе, што је добра основа за спортско-рекреативни и културни туризам.
- ☺ Највиши врх Тибидабо забавни парк - део Града са великим еколошким значајем.
- ☺ Отварањем Барселоне према мору, железница и друмови са великим бројем трака, које су одвајале град од обале, померене су ван града - знатно смањена бука и загађ..
- ☺ Плаже око Барселоне постале су прави рај за туристе и домаће купаче јер су сређене.
- ☺ Отпадне воде каталонске метрополе прочишћене одлазе у Средоземно море.
- ☺ Посебно посвећена пажња проблему одлагања отпада и рециклажи.
- ☺ Смањено загађења реке Љобрегат од рудника соли и околних домаћинстава, а њена делта која је наносила штету (честим поплавама) померена око 2 km јужно.
- ☺ Због загађења Љобрегата доста је урађено на обезбеђењу пијаће воде из подземних извора.
- ☺ Олимпијско село - смештај за средњесталешке породице.
- ☺ Уређени су паркови Цитадела, Гвел, Лавиринт, пешачке стазе, сређиване зелене површине уз улице Рамбла, Дијагонала и друге, сређивани тргови и простори око споменика.
- ☺ Делта Ебра је постала парк природе у коме се налазе заштићене бројне врсте флоре и фауне.

Тибидадо

Најзначајнији традиционални спортски догађаји (професионални) у Барселони

- ☀ Међународни поло турнир у Реал поло клубу (јануар),
- ☀ Тениски турнир Комте де Годо у Реал тенис клубу (април) – преко 20.000 посматрача,
- ☀ Недеља олимпијског једрења (април),
- ☀ Бициклизам у Палати Сан Џорди (мај),
- ☀ Велика награда Шпаније Формула 1 у Каталонији (80.000-100.000 гледалаца) (мај)
- ☀ Ваздушне трке Ред бул светске серије (мај),
- ☀ Једрење - Трофеј Комте де Годо (мај),
- ☀ Трофеј Зегна једрење (мај),
- ☀ Регата Фреикенет једрење у Реал наутичком клубу (мај),
- ☀ Волта бицикличка трка путевима Каталоније (мај),
- ☀ Међународни пливачки Трофеј града Барселоне у пливачком клубу Сант Андреу (јун),
- ☀ Трофеј гарда Барселоне - фудбал - Олимпијски стадион (август),
- ☀ Трофеј Жан Гампер на Камп ноу (август),
- ☀ Међународно такмичење у скоковима у Барселони у Реал голф клубу (септембар),
- ☀ Бицикличка трка на Монжуик (октобар),
- ☀ Међународни поло турнир у Барселони у Реал поло клубу (октобар),
- ☀ Међународни супер-крос Мовистар у Барселони у Палати Сант Џорди (октобар),
- ☀ Светске трке једрења сваке четврте године (новембар).

- ☀ Поред ових редовних спортских догађаја одржавају се и други попут Евролиге у кошарци, одбојци и рукомету, Светског шампионата у пливању, такмичење ватрогасаца и полицајаца, Европски хокејашки куп и многи други.
- ☀ Бројна су и дешавања са културним садржајима .

